

กระทู้ถามที่ ๓๑๖ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง การพัฒนามาตรฐานตลาดทุน ตลาดเงิน และตลาดหุ้นในเมืองไทย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาถามนายรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยที่ผ่านมาพบว่าพัฒนาการของระบบการเงินไทยมีปัญหาในเชิงโครงสร้างที่นำไปสู่ปัญหาวิกฤตทางการเงินและกระทบต่อความมั่นคงของเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ตัวอย่างของปัญหา ได้แก่ การที่ภาคธุรกิจของไทยมีโครงสร้างเงินทุนที่พึ่งพิงการก่อหนี้ในระดับสูง โดยเฉพาะหนี้จากต่างประเทศ ขณะที่รายได้เป็นเงินบาท ทำให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านสกุลเงิน (Currency Mismatch) นอกจากนี้ การปราศจากแหล่งเงินทุนระยะยาว ทำให้ต้องกู้เงินระยะสั้นเป็นจำนวนมาก จนทำให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านเวลาของเงินทุนที่ได้มาและเงินทุนที่ต้องชำระคืน (Maturity Mismatch) ตลอดจนปัญหาด้านการขาดการกำกับดูแลที่ก่อให้เกิดปัญหาการเคลื่อนย้ายเงินทุน ปัญหาค่าเงินบาท ปัญหาระบบสถาบันการเงิน เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบปัญหาเกี่ยวกับความไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากลหลายประการ เช่น การกำหนดในเรื่องการจดทะเบียนของบริษัทมหาชน การกำหนดเวลาเปิดปิดตลาดหุ้น เป็นต้น

ทั้งนี้ รัฐบาลปัจจุบันให้ความสำคัญกับตลาดทุนเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นโอกาสอันดีที่จะได้ดึงศักยภาพและประสิทธิภาพของระบบตลาดทุน เพื่อพัฒนาตลาดทุนไทยได้อย่างเต็มที่สุดการพัฒนาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตอย่างแข็งแกร่งและยั่งยืน นอกจากนี้ รัฐบาลยังเล็งเห็นถึงโอกาสในการพัฒนาเพื่อตอบโจทย์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งด้านดิจิทัลและความยั่งยืน ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบตลาดทุนเศรษฐกิจโดยรวม และความเป็นอยู่ของประชาชน ตลอดจนให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงผ่านประเทศไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัลและเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

อย่างไรก็ดี ภาครัฐต้องผลักดันเร่งรัดแก้ไขกฎหมาย กฎเกณฑ์ ให้ปรับเปลี่ยนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมตลาดทุนโลก รวมถึงภาครัฐต้องยื่นหยัดผลักดันนโยบายที่ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันในประเทศ และเพื่อให้ตลาดทุนไทยสามารถแข่งขันกับตลาดประเทศอื่นได้ ทำให้บริษัทต่างประเทศและผู้ลงทุนในประเทศไทย หากตลาดทุน ตลาดเงิน ตลาดหุ้นไทยได้รับการพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจไทย และเศรษฐกิจโลก ตลาดทุน ตลาดเงิน ตลาดหุ้นดังกล่าวจะเป็นช่องทาง การระดมทุนอีกแห่งหนึ่งที่สำคัญในการช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจไทยเติบโตอย่างยั่งยืน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไป จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแนวทางพัฒนามาตรฐานตลาดทุน ตลาดเงิน และตลาดหุ้นในเมืองไทย โดยผลักดันแก้ไขกฎหมาย กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องให้เป็นมาตรฐานเดียวกับสากลหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันทางการค้าในประเทศ รวมถึงนโยบายดึงดูดนักลงทุนต่างชาติมาลงทุนในประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
สฤษฎ์พงษ์ เกี้ยวข้อง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
จังหวัดกระบี่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๓๑๖ ร.

ของ นายสุภรณ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย จังหวัดกระบี่
เรื่อง การพัฒนามาตรฐานตลาดทุน ตลาดเงิน และตลาดหุ้นในเมืองไทย

ข้าพเจ้า นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง การพัฒนามาตรฐานตลาดทุน ตลาดเงิน และตลาดหุ้นในเมืองไทย ของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้องที่ได้รับรายงานจากกระทรวงการคลัง ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

จากรายงานของกระทรวงการคลัง ทราบว่า ท่ามกลางความท้าทายและสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันโดยเฉพาะการกำกับดูแลให้ตลาดทุนมีความโปร่งใสและเป็นธรรม (Market Integrity) รัฐบาลร่วมกับหน่วยงานกำกับดูแลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้มีการพัฒนามาตรฐานการกำกับดูแลและพัฒนาภาคตลาดทุน ตลาดเงิน และตลาดหุ้นในเมืองไทย ให้เทียบเคียงมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับความเชื่อมั่นในตลาดทุน พร้อมเสริมศักยภาพการแข่งขัน สร้างความน่าสนใจในตลาดทุน ตลาดเงิน และตลาดหุ้นในเมืองไทย ทั้งการระดมทุน การลงทุน และการสร้างโอกาสแก่ผู้ร่วมตลาดทุน เพื่อผลักดันให้ตลาดทุนไทยเป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนภายใต้วิสัยทัศน์ “To Make the Capital Market 'Work' for Everyone” โดยมุ่งเน้นผลักดันตลาดทุนไทยที่มีคุณภาพสู่การเติบโตอย่างยั่งยืนผ่านแนวทางการพัฒนาตลาดทุนไทยภายใต้แผนพัฒนาตลาดทุนไทย ฉบับที่ ๔ (ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) ซึ่งมีพันธกิจที่ครอบคลุมรอบด้าน ได้แก่ ตลาดทุนเพื่อการแข่งขันได้ ตลาดทุนเพื่อความยั่งยืน ตลาดทุนดิจิทัล ตลาดทุนเพื่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน และตลาดทุนที่ทุกฝ่ายได้ใช้ประโยชน์/เข้าถึงได้ ตลอดจนการปรับปรุงกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในตลาดทุน ยกกระดานการคุ้มครองผู้ลงทุน และมุ่งให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นการยกระดับความน่าเชื่อถือของตลาดทุนไทย (Trust & Confidence) ผ่านการยกระดับบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ร่วมตลาดทุน ประกอบกับการยกระดับศักยภาพการกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมายให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมที่สำคัญ ซึ่งมีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

๑. เพื่อรักษาเสถียรภาพของตลาดทุนและคุ้มครองผู้ลงทุน กระทรวงการคลังได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ศึกษาและพัฒนากฎหมายที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง โดยได้เสนอแก้ไขกฎหมายในประเด็นสำคัญที่รองรับการกำกับดูแลให้ทันสมัยได้มาตรฐานสากล เช่น การส่งเสริมตลาดทุนดิจิทัลเพื่อการรองรับการออกและการทำธุรกรรมเกี่ยวกับหลักทรัพย์โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และเพิ่มบทบัญญัติรองรับการนำหลักทรัพย์ที่มีได้ออกโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปวางเป็นประกัน รวมทั้งการบังคับหลักประกันเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและรูปแบบของการซื้อขายหลักทรัพย์ดังกล่าว การกำกับดูแลสำนักงานสอบบัญชี

และผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและการกำหนดมาตรการลงโทษ เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาร่างโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. ริเริ่มดำเนินโครงการบริษัทที่ออกหลักทรัพย์เข้มแข็ง ที่มุ่งเน้นแนวทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดทุน มีภารกิจที่สำคัญทั้งด้านการยกระดับคุณภาพบริษัทที่เสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน (IPO) และการกำกับบริษัทจดทะเบียน ตลอดจนการขึ้นเครื่องหมายเตือนกรณี บจ. ไม่มีรายได้ตามหลักเกณฑ์กำหนด เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการยกระดับคุณภาพของบุคลากรบริษัทจดทะเบียนให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

๓. ดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพงานสอบบัญชี เช่น โครงการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้สำนักงานสอบบัญชี โดยส่งเสริมให้สำนักงานสอบบัญชีขนาดกลางและเล็กรวมกลุ่มกันเพื่อแบ่งปันความรู้และทรัพยากร โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้ร่วมมือกับสภาวิชาชีพบัญชี จัดหาโปรแกรมและเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานสอบบัญชีมีประสิทธิภาพมากขึ้น โครงการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้สอบบัญชีในตลาดทุนในเรื่องสำคัญ เช่น มาตรฐานวิชาชีพฉบับใหม่ และการใช้ professional skepticism ในการสอบบัญชี เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจพบการทุจริตหรือข้อผิดพลาดในงบการเงินได้มากขึ้น และเพื่อให้ผู้ลงทุนมีความรู้ความเข้าใจประกอบการตัดสินใจลงทุน พร้อมทั้งเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ รวมถึงพร้อมที่จะปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนเอง และมีการรวมกลุ่มสร้างความเข้มแข็งในการพิทักษ์สิทธิของตนเอง

๔. ลดภาระแก่เอกชนในการปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่เกินความจำเป็น โดยได้ริเริ่มโครงการปฏิรูปกฎเกณฑ์ด้านตลาดทุน เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันให้แก่ภาคธุรกิจและลดภาระของประชาชน (Regulatory Guillotine) โดยมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ เพื่อเป้าหมายให้เกิดการลดภาระและต้นทุนการดำเนินการของภาคเอกชน ลดระยะเวลาดำเนินการและลดจำนวนกระดาษ นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ยังได้ร่วมสนับสนุนและรับรองโครงการของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ที่เสนอต่อกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนไทย (CMDF) ในการผลักดันให้เกิดการทบทวนกฎหมายและกฎระเบียบเพื่อลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นหรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจและการลงทุน เพื่อนำมาสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทย

นอกจากนี้ ภาครัฐมีแนวทางในการมุ่งเน้นยกระดับมาตรฐานตลาดทุนขึ้นสู่ระดับสากล โดยได้เข้าร่วมโครงการประเมินภาคการเงิน (Financial Sector Assessment Program: FSAP) ซึ่งเป็นโครงการร่วมระหว่างธนาคารโลก (World Bank) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) เพื่อช่วยให้แต่ละประเทศทราบถึงจุดอ่อนและจุดแข็งในภาคการเงินของตนและประเมินการดำเนินการที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยผลการประเมิน FSAP จะแสดงให้เห็นถึงศักยภาพการกำกับดูแลและพัฒนาการที่ดีของตลาดทุนไทยเมื่อเทียบกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และการพัฒนาที่ทัดเทียมกับประเทศชั้นนำในภูมิภาคและประเทศอื่น ๆ

ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสในการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศด้านตลาดทุนทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคีอีกด้วย ตลอดจนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้เข้าเป็นสมาชิกของ International Organization of Securities Commissions (IOSCO) พหุภาคีประเภท Signatory A ใน Multilateral Memorandum of Understanding Concerning Consultation and Cooperation and the Exchange of Information (IOSCO MMoU) ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้ว ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของผู้ประกอบธุรกิจระหว่างประเทศเพื่อบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำตอบข้อที่ ๒

จากรายงานของกระทรวงการคลัง ทราบว่า ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้ประเทศไทยมีศักยภาพที่พร้อมสำหรับการลงทุน และต้องการสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการเงิน (Financial Hub) ที่สามารถดึงดูดสถาบันการเงิน ผู้ประกอบธุรกิจ และนักลงทุนต่างประเทศ ซึ่งรวมถึงการอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบธุรกิจต่างประเทศมาจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย โดยรัฐบาลมีวิสัยทัศน์ด้าน Financial Hub ซึ่งตั้งเป้าจะเปลี่ยนให้ประเทศไทยเป็น Financial Center of Southeast Asia ขับเคลื่อนโดยระบบการเงินที่แข็งแกร่ง ดึงดูดสถาบันการเงินระดับโลก เข้ามาลงทุนสร้างย่านการเงิน Wall Street ของอาเซียน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับระบบการเงินแห่งอนาคตขับเคลื่อนด้วย Blockchain และเตรียมปลดล็อกสินทรัพย์ดิจิทัลต่าง ๆ รวมถึงพัฒนาระบบการเงินเพื่อความยั่งยืน Carbon Credit Trading ซึ่งจำเป็นต้องมีหน่วยงาน กฎระเบียบรองรับ การก้าวไปสู่ยุคการเงินสมัยใหม่โดยปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางทางการเงินดังกล่าว คือ การมีกฎหมายที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจการลงทุนของบริษัทต่างประเทศ การมีขั้นตอนในการจัดตั้งบริษัท ในการประกอบธุรกิจที่สะดวกและรวดเร็ว การมีกระบวนการให้ใบอนุญาตการประกอบธุรกิจที่รวดเร็ว และไม่เป็นการระต่อผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งภาครัฐร่วมกับหน่วยงานกำกับดูแลได้เร่งดำเนินการเพื่อบังคับให้เป้าหมายดังกล่าวโดยมีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

๑. การเพิ่มความน่าสนใจดึงดูดการลงทุน

๑.๑ ด้านอุปทาน (Supply Side) การสนับสนุนบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ให้เข้าจดทะเบียนใน ตลาด. ผ่านการทำงานร่วมกับพันธมิตร พร้อมนำเทคโนโลยีมาเพิ่มประสิทธิภาพ การให้บริการทั้งบริษัทที่จะระดมทุนและบริษัทจดทะเบียน และพัฒนา LIVE Platform ให้ผู้ประกอบการ SMEs/Startups สามารถเข้าถึงง่าย

๑.๒ ด้านอุปสงค์ (Demand Side) ด้วยการเพิ่มทางเลือกในการลงทุนให้เหมาะสมกับผู้ลงทุนแต่ละกลุ่มโดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางเลือกใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้ลงทุนรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุนในหุ้นให้แก่ผู้ลงทุนและประชาชนในวงกว้างผ่านโครงการต่าง ๆ

นอกจากนี้ ตลท. ได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามมาตรฐานโลก เพื่อรองรับการขยายธุรกิจของผู้ร่วมตลาด โดยขยายความร่วมมือในรูปแบบพันธมิตรทั้ง IT Service และ Data Solution

๒. การสนับสนุนให้ผู้ประกอบธุรกิจต่างประเทศมาประกอบธุรกิจในประเทศไทย ส่งผลให้เกิดการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในประเทศไทย โดยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกเป็น one-stop service ไม่ต้องติดต่อหน่วยงานกำกับดูแลหลายองค์กร และเอื้อให้เกิดความเท่าเทียมในการประกอบธุรกิจระหว่างผู้ประกอบธุรกิจไทยและผู้ประกอบธุรกิจต่างด้าว ซึ่งสำนักงาน ก.ล.ต. ได้ประสานงานกับกระทรวงพาณิชย์เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบธุรกิจต่างประเทศมาประกอบธุรกิจในประเทศไทยผ่านการปรับปรุงแก้ไขบัญชีแนบท้ายกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการลดภาระที่ต้องขออนุญาตตามกฎหมาย ตลอดจนสร้างความเท่าเทียมกันระหว่างผู้ประกอบธุรกิจไทยและผู้ประกอบธุรกิจต่างด้าว

๓. การส่งเสริมตลาดทุนเพื่อผลักดันประเทศไทยสู่เศรษฐกิจดิจิทัล โดยการจัดทำโครงการทดสอบและพัฒนานวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการให้บริการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset Regulatory Sandbox) เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนสามารถทดสอบการให้บริการที่เป็นประโยชน์ พัฒนานวัตกรรมในตลาดทุนและตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้อย่างเหมาะสมเพื่อสามารถประเมินและติดตามความเสี่ยงของนวัตกรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางการกำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำโครงการดังกล่าวแล้ว เพื่อส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรมมาใช้ในการให้บริการ (innovative financial services) สร้างความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการทดสอบทั้งในด้านเงินทุน ระบบงานบุคลากร โดยมีแผนการรองรับการออกจากโครงการทดสอบ (exit strategy) และมีการกำหนดขอบเขตการให้บริการในวงจำกัดเพื่อลดผลกระทบหรือความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญต่อผู้ลงทุนหรือตลาดทุนในวงกว้าง

๔. การสนับสนุนเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ภาครัฐได้จัดตั้ง Thailand ESG Fund เพื่อส่งเสริมการออมให้แก่ประชาชนและสนับสนุนการระดมทุนแก่ผู้ประกอบการ การพัฒนานโยบายเพื่อส่งเสริมด้าน ESG ของประเทศ การผลักดันโครงการตลาดตราสารหนี้สีเขียว การระดมทุนในการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และการสนับสนุนการลงทุนในโครงการด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม รวมถึงการสนับสนุนให้มีช่องทางหรือกระดานการซื้อขาย (platform) เพื่อรองรับการซื้อขายในการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Allowance) และคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit) นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้ส่งเสริมให้ผู้ประกอบธุรกิจตัวกลางทั้งบริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์จัดการลงทุนมีการบูรณาการ Environmental and social risk (ESR) ให้เป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงผลักดันการพัฒนาบุคลากร เช่น ผู้จัดการกองทุน ผู้วิเคราะห์การลงทุน หรือผู้แนะนำการลงทุน เป็นต้น ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจยั่งยืน และสามารถเผยแพร่ข้อมูล และให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าวแก่ผู้ลงทุนได้

๕. การพัฒนาตลาดหลักทรัพย์เพื่อยกระดับความเชื่อมั่นและเสริมศักยภาพการแข่งขัน โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้มุ่งเน้นเสริมสร้างคุณภาพและเครื่องมือในการปกป้องผู้ลงทุน โดยพัฒนาเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์และติดตามคุณภาพของบริษัทจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อปกป้องและสร้างภูมิคุ้มกันให้ประชาชน มีการพิจารณายกระดับเกณฑ์กำกับดูแลตลอดทั้งกระบวนการอย่างต่อเนื่องทั้งในการยกระดับคุณสมบัติบริษัทที่จะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยการยกระดับระบบตรวจจับการซื้อขายที่ผิดปกติ การยกระดับการเตือนผู้ลงทุน การเพิ่มหลักเกณฑ์ความโปร่งใสในด้านการเปิดเผยข้อมูลเพื่อคลายความกังวลของนักลงทุน